

โอกาสและปัจจัยกำหนดการลงทุนด้านการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศของบรรษัทข้ามชาติไทยในลาว

29 กันยายน 2558

เนศรา สุขพานิช

nessara@econ.tu.ac.th

ด้วยทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

1

วัตถุประสงค์งานศึกษา

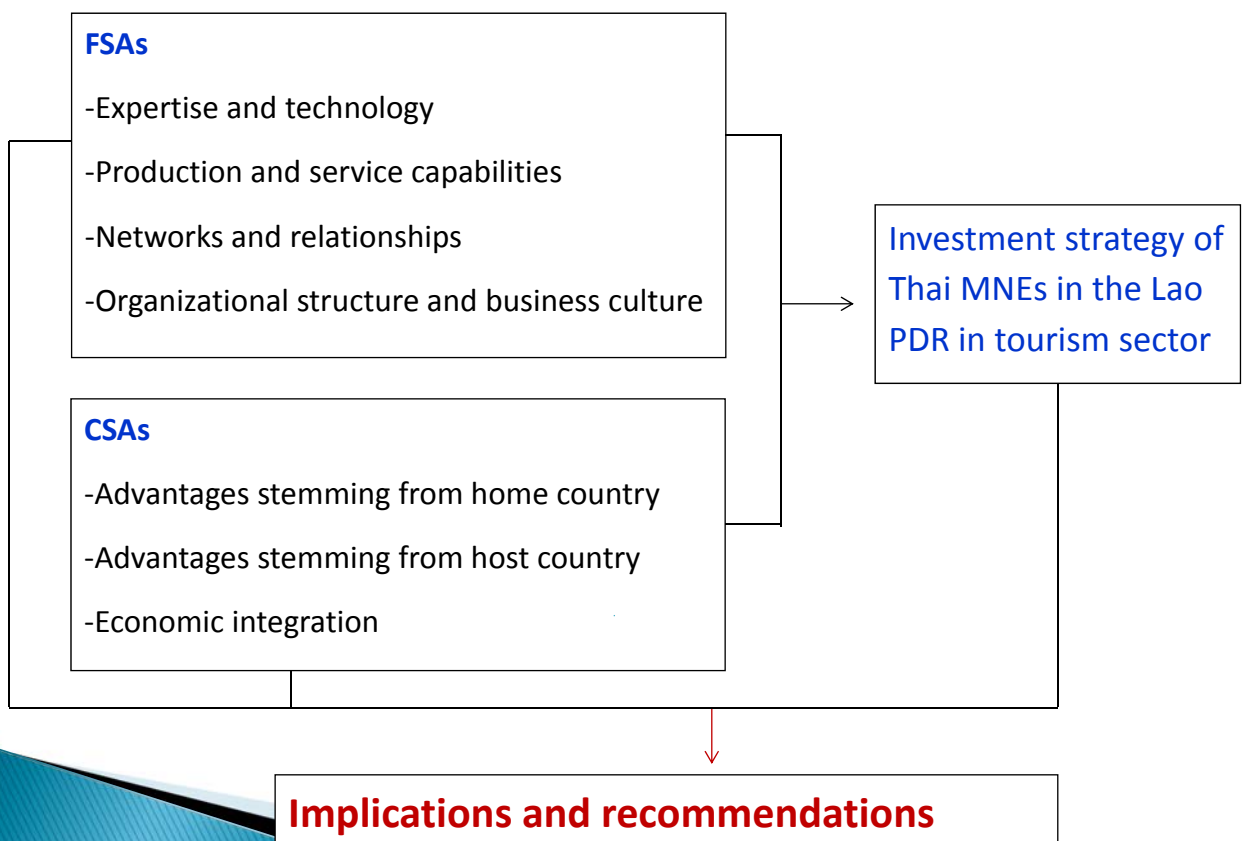
ศึกษาโอกาสการลงทุนและตัวแปรกำหนดการลงทุนของบรรษัทข้ามชาติไทยในลาวในภาคการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมใน 3 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหลัก ได้แก่ **ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว** **บริษัทจัดการนำเที่ยว** และ **การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว** เพื่อนำเสนอข้อเสนอนะแนะแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากไทยการลงทุนโดยตรงเข้าในลาว โดยเฉพาะในภาคการท่องเที่ยว และบรรษัทข้ามชาติไทยที่เข้าไปลงทุนแล้วหรือวางแผนเข้าไปลงทุนในลาวในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2

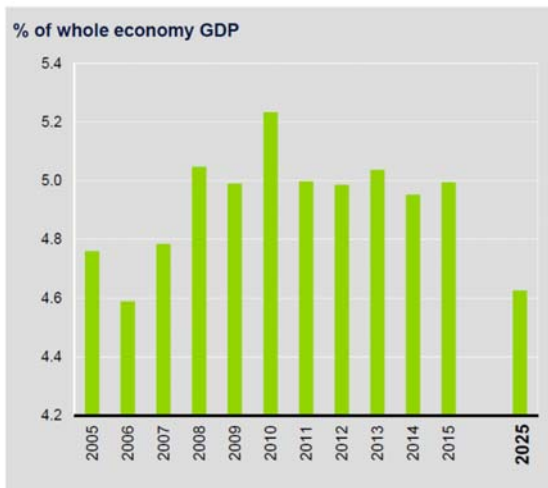
โครงสร้างงานศึกษา

1. บทนำ
2. วรรณกรรมปริทัศน์
3. กรอบแนวคิดและวิธีการศึกษา
4. ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสภาวะเศรษฐกิจลาว
5. สภาวะการณ์ด้านการท่องเที่ยวของลาวโดยทั่วไป
6. สภาวะการณ์การให้บริการการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวของลาว
7. การพัฒนาการท่องเที่ยว (tourism) และการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ecotourism) ของลาว
8. กฎเกณฑ์ด้านการลงทุนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

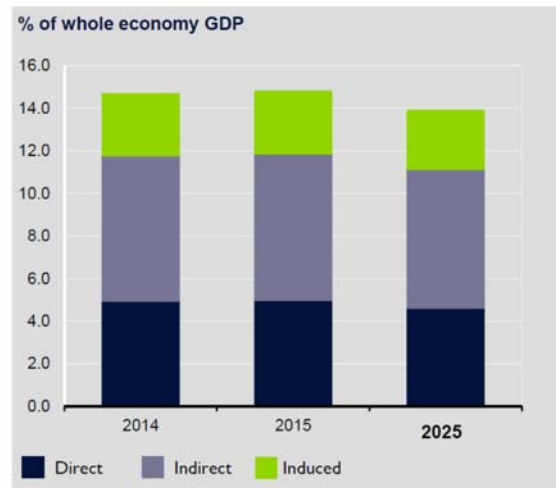
กรอบแนวคิดงานศึกษา

ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อภาวะเศรษฐกิจลาว

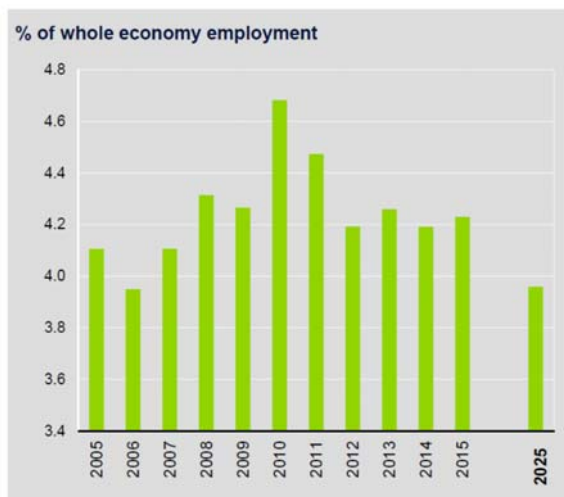
Direct contribution of travel & tourism to Lao GDP

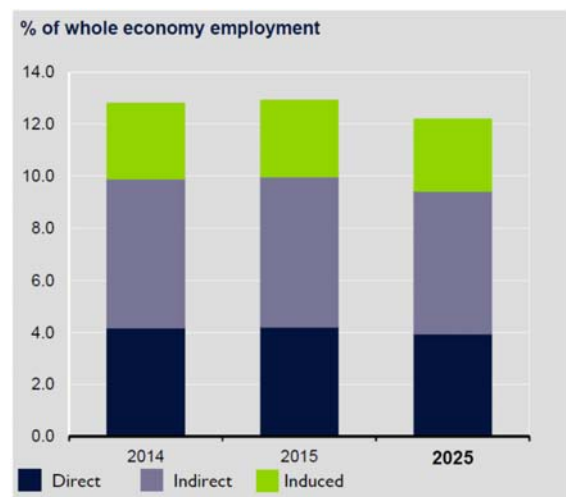
Contribution of travel & tourism to Lao GDP
(Direct, Indirect and Induced)

ที่มา: Travel & Tourism Economic Impact 2015: Laos
World Travel & Tourism Council (2015)

ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อภาวะเศรษฐกิจลาว

Direct contribution of travel & tourism to employment in
the Lao PDR

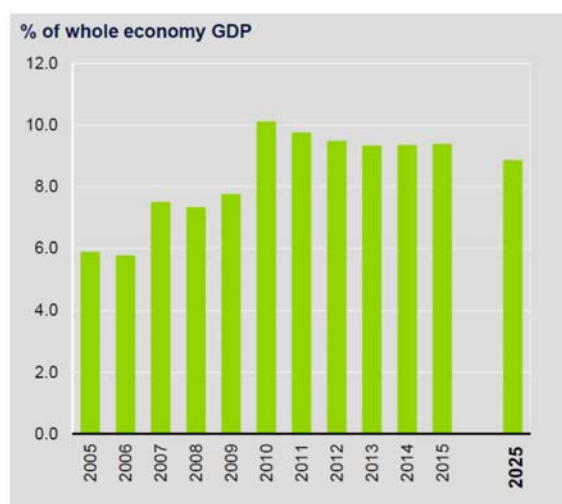
Contribution of travel & tourism to employment in the Lao
PDR (Direct, Indirect and Induced)

ที่มา: Travel & Tourism Economic Impact 2015: Laos
World Travel & Tourism Council (2015)

ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อภาวะเศรษฐกิจลาว

Foreign visitor export in the Lao PDR

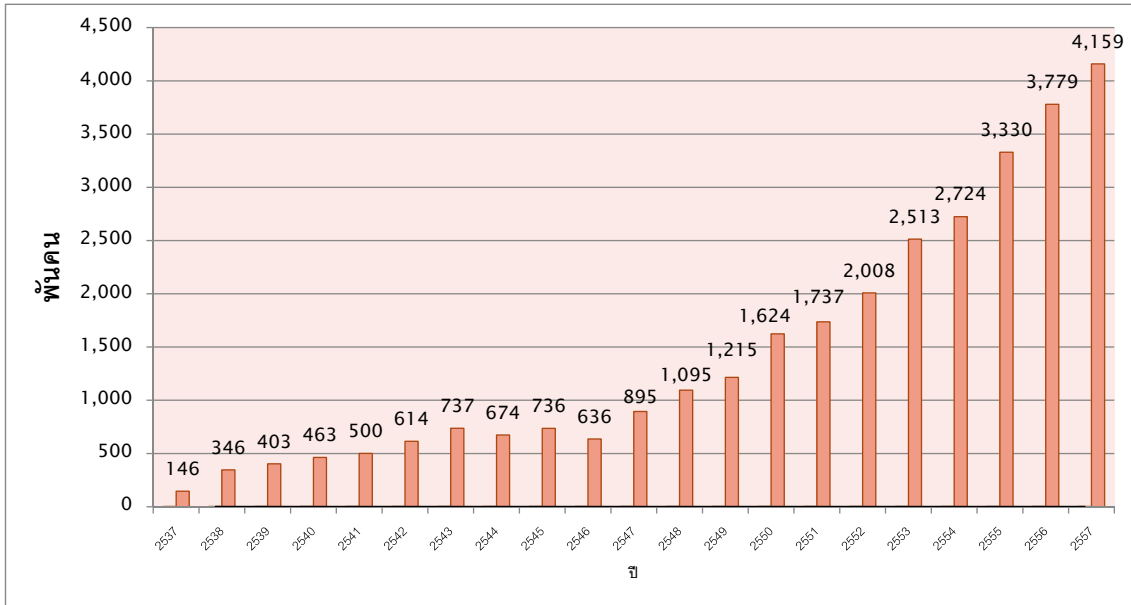
Capital investment in Travel and Tourism in the Lao PDR

ที่มา: Travel & Tourism Economic Impact 2015: Laos
World Travel & Tourism Council (2015)

สภาพการณ์ด้านการท่องเที่ยวของลาวโดยทั่วไป

- ▶ นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาเที่ยวในประเทศ (inbound tourists)
- ▶ นักท่องเที่ยวที่เดินทางในประเทศ (domestic tourists)
- ▶ นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปต่างประเทศ (out-going Lao travelers)

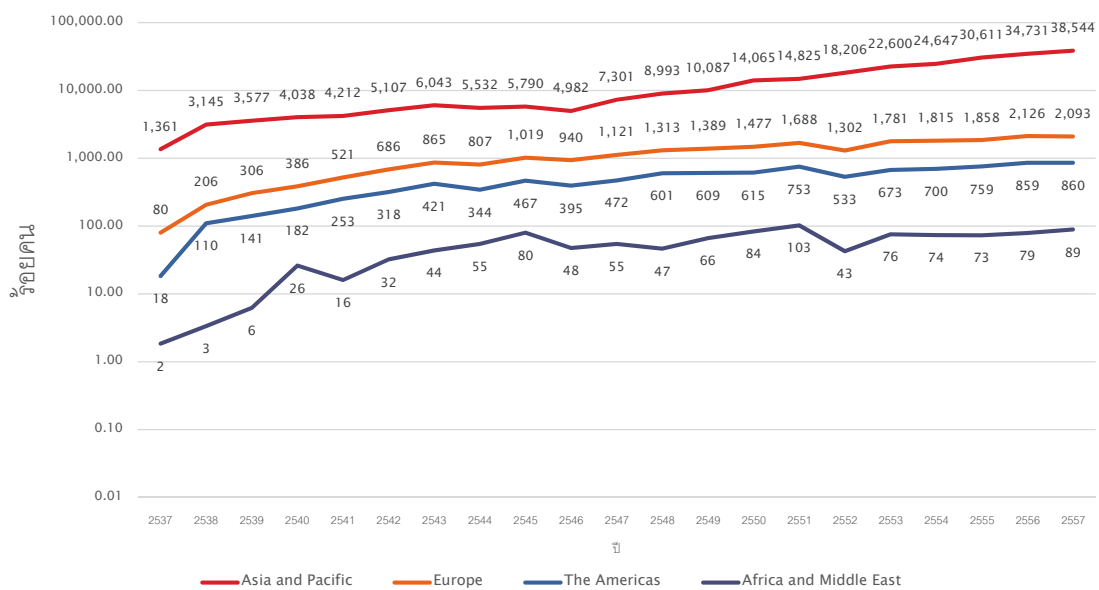
จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในลาว

ที่มา: วาดโดยใช้ข้อมูลจาก 2014 Statistical Report on Tourism in Laos

Lao Tourism Tourism Development Department, Lao National Tourism Administration (2015)

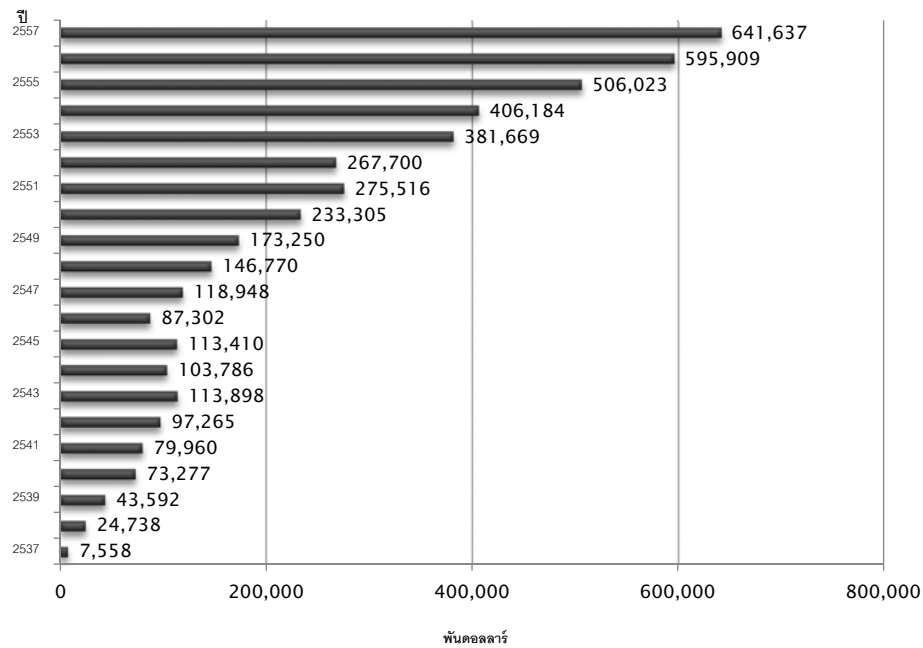
จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในลาวแบ่งตามสัญชาติ

ที่มา: วาดโดยใช้ข้อมูลจาก 2014 Statistical Report on Tourism in Laos

Lao Tourism Tourism Development Department, Lao National Tourism Administration (2015)

รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในลาว (ดอลลาร์)

ที่มา: วาดโดยใช้ข้อมูลจาก 2014 Statistical Report on Tourism in Laos

Lao Tourism Tourism Development Department, Lao National Tourism Administration (2015)

11

รายได้จากการท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในลาวตามแหล่งที่มา

Category	Number of Tourist Arrivals (person)	Average Length of Stay (days)	Average Expenditure per Person per day(dollars)	Revenue from Tourism in 2014 (dollars)
Total	4,158,719	4.9	49.4	641,636,543
International Tourist	568,844	7.9	73.3	329,400,495
Regional Tourist	3,589,875			312,236,048
Thai (Passport)	963,157	3	52	150,252,492
Thai (Border pass)	1,080,604	1	20	21,612,080
Vietnam (Passport)	1,016,218	3	30	91,459,620
Vietnam (Day Tripper)	92,114	1	12	1,105,368
China (Passport)	298,666	3	50	44,799,900
China (Day Tripper)	123,774	1	15	1,856,610
Cambodia (Passport)	12,383	3	30	1,114,470
Cambodia (Border pass)	2,959	1	12	35,508

ที่มา: 2014 Statistical Report on Tourism in Laos

Lao Tourism Tourism Development Department, Lao National Tourism Administration (2015)

12

พฤติกรรมการท่องเที่ยวอื่น ๆ ของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

- **จำนวนวันพักผ่อน:** 4-5 วัน (ตลอดช่วงปี 2547 – 2557)
  - ✓ จำนวนวันพักผ่อน regional tourist: 2 วัน
  - ✓ จำนวนวันพักผ่อน international tourist: 7-8 วัน
- **ช่วงเวลาที่ยิยมเดินทางเข้ามา:** ไตรมาสที่ 1 และ 4
- **ในปี พ.ศ. 2557 ส่วนใหญ่เดินทางผ่านมาทาง**
  - ✓ สะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 1 (หนองคาย – เวียงจันทน์) (ร้อยละ 35)
  - ✓ สะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 2 (มุกดาหาร – สะหวันนะเขต) (ร้อยละ 35)
  - ✓ สนามบินวัดไต เวียงจันทน์ (ร้อยละ 11)
  - ✓ บ่อเต็น (ร้อยละ 8)
  - ✓ สะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่ 3 (นครพนม – คำม่วน) (ร้อยละ 8)
- **ในปี พ.ศ. 2557 แขนงที่มีนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไป** คือ นครหลวงเวียงจันทน์ (ร้อยละ 27) แขนงสะหวันนะเขต (ร้อยละ 18) แขนงจำปาสัก (ร้อยละ 9) แขนงเวียงจันทน์ (ร้อยละ 9) แขนงคำม่วน (ร้อยละ 8) แขนงหลวงพระบาง (ร้อยละ 6) แขนงหลวงน้ำทา (ร้อยละ 6)

วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจาก 2014 Statistical Report on Tourism in Laos

Lao Tourism Tourism Development Department, Lao National Tourism Administration (2015)

13

ลักษณะและพฤติกรรมของ international tourists ปี 2556 - 2557

- ▶ **เพศ:** ปี 2556 นักท่องเที่ยวชายและหญิงพอๆ กัน ปี 2557 นักท่องเที่ยวชายร้อยละ 55
- ▶ **อายุ:** ส่วนใหญ่อายุ 20 – 29 ปี (ร้อยละ 35 – 44) ถัดมาคืออายุ 30 – 39 ปี (ร้อยละ 21 – 24) สำหรับนักท่องเที่ยวอายุ 40 – 49 ปี และ 50 – 59 ปี มีสัดส่วนพอๆ กัน (ร้อยละ 11 – 12 และร้อยละ 12 – 13 ตามลำดับ)
- ▶ **อาชีพ:** นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอาชีพที่เกี่ยวกับธุรกิจเอกชน (ร้อยละ 36 – 37) นักเรียน/นักศึกษา (19 – 24) ข้าราชการ (10 – 13) จ้างงานตนเอง (ร้อยละ 7 – 8) และเกษียณ (ร้อยละ 5 – 8)
- ▶ **วัตถุประสงค์การเดินทาง:** ส่วนใหญ่เพื่อพักผ่อนวันหยุด (ร้อยละ 75-84)
- ▶ **ความบ่อยในการเดินทาง:** ส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางมาหรือเดินทางมาครั้งแรก (ร้อยละ 81 – 82) เดินทางมาครั้งที่ 3 (ร้อยละ 11 – 12) เดินทางมาครั้งที่ 2 (ร้อยละ 7)
- ▶ **จำนวนประเทศที่เดินทางไปใน trip เดียวกัน:** มักจะเดินทางไปมากกว่าหนึ่งประเทศ คือ เดินทางมาลาวและไทย (ร้อยละ 52 – 60) มาลาวและกัมพูชาหรือจีนหรือเวียดนาม (ร้อยละ 53 – 55) มาลาวและมาประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อื่นๆ (ร้อยละ 18)

วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจาก 2014 Statistical Report on Tourism in Laos

Lao Tourism Tourism Development Department, Lao National Tourism Administration (2015)

14

ลักษณะและพฤติกรรมของ international tourists ปี 2556 - 2557

- ▶ **ช่องทางการเดินทาง:** ส่วนใหญ่มาทางแผ่นดิน (ร้อยละ 68 – 71) สำหรับที่มาทางอากาศมีสัดส่วนน้อยกว่า (ร้อยละ 29 – 32)
- ▶ **แขวงที่นิยมเดินทางไป:** แขวงหลวงพระบาง (ร้อยละ 80 – 81) นครหลวงเวียงจันทน์ (ร้อยละ 73 - 79) แขวงจำปาสัก (ร้อยละ 53 - 56) แขวงเวียงจันทน์ (ร้อยละ 37 - 39) แขวงบ่อแก้ว (ร้อยละ 21 – 23) แขวงคำม่วน (ร้อยละ 19) แขวงหลวงน้ำทา (ร้อยละ 18 – 19)
- ▶ **ผู้ร่วมเดินทาง:** ส่วนใหญ่ผู้ร่วมเดินทางเป็นคู่สมรสหรือคนสนิท (ร้อยละ 32 – 42) เพื่อน (ร้อยละ 25 – 32) เดินทางคนเดียว (ร้อยละ 24 - 26)
- ▶ **สิ่งที่สนใจหรือกิจกรรมที่สนใจ:** ส่วนใหญ่ให้ความสนใจด้านวัฒนธรรม (ร้อยละ 74 – 79) ธรรมชาติ (ร้อยละ 69 – 70) วัดและอนุสาวรีย์ (ร้อยละ 62) ปลายทางการเดินทางใหม่ๆ (40 – 42) อาหาร (ร้อยละ 37) การช้อปปิ้งสินค้า (ร้อยละ 15 – 17) วัตถุประสงค์อื่น ๆ (ร้อยละ 10 – 13)
- ▶ **ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน:** ประมาณวันละ 70 – 73 ดอลลาร์สหรัฐฯ
- ▶ **จำนวนวันเฉลี่ยที่อยู่ในลาว:** 8 วัน
- ▶ **ที่พัก:** ส่วนใหญ่จะพักในโรงแรม (ร้อยละ 55 – 63) เกสต์เฮาส์ (ร้อยละ 42 – 43) บ้านพักส่วนตัว (ร้อยละ 2 – 6) อื่นๆ (ร้อยละ 2 – 3)
- ▶ **แหล่งที่มาของข้อมูล:** จากหนังสือ/วารสาร (ร้อยละ 34 – 41) internet (ร้อยละ 30 – 31) เพื่อน (ร้อยละ 26) ตัวแทนการท่องเที่ยว/บริษัทนำเที่ยว (ร้อยละ 16 – 18)

วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจาก 2014 Statistical Report on Tourism in Laos

Lao Tourism Tourism Development Department, Lao National Tourism Administration (2015)

15

นักท่องเที่ยวที่เดินทางในประเทศ (domestic tourists)

ในช่วงปี พ.ศ. 2556 และ พ.ศ. 2557

- ▶ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มขึ้นจาก 2,027,642 คนในปี พ.ศ. 2556 เป็น 2,077,718 คน ในปี พ.ศ. 2557 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5)
- ▶ แขวงที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางท่องเที่ยว คือ สหวั่นนะเขต (ร้อยละ 21 – 23) นครหลวงเวียงจันทน์ (ร้อยละ 15) แขวงจำปาสัก (ร้อยละ 13 – 15) แขวงหลวงน้ำทา (ร้อยละ 6 – 10) แขวงคำม่วน (ร้อยละ 8) แขวงหลวงพระบาง (ร้อยละ 6 – 7)

วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจาก 2014 Statistical Report on Tourism in Laos

Lao Tourism Tourism Development Department, Lao National Tourism Administration (2015)

16

นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปต่างประเทศ (out-going Lao travelers)

ในช่วงปี พ.ศ. 2556 และ พ.ศ. 2557

- ▶ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มขึ้นจาก 2,027,642 คนในปี พ.ศ. 2556 เป็น 2,077,718 คน ในปี พ.ศ. 2557 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5)
- ▶ แขนงที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางท่องเที่ยว คือ สหวั่นนะเขต (ร้อยละ 21 – 23) นครหลวงเวียงจันทน์ (ร้อยละ 15) แขนงจำปาสัก (ร้อยละ 13 – 15) แขนงหลวงน้ำทา (ร้อยละ 6 – 10) แขนงคำม่วน (ร้อยละ 8) แขนงหลวงพระบาง (ร้อยละ 6 – 7)

วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจาก 2014 Statistical Report on Tourism in Laos

Lao Tourism Tourism Development Department, Lao National Tourism Administration (2015)

17

สภาพการณ์การให้บริการการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวของลาว

▶ การให้บริการที่พัก ปี 2551 – 2557

- ✓ ในภาพรวม **จำนวนผู้ให้บริการ**เพิ่มจาก 1,385 ราย ในปี พ.ศ. 2551 เป็น 2,426 ราย ในปี พ.ศ. 2557
- ✓ ในภาพรวม **จำนวนห้องพัก**ที่ให้บริการเพิ่มจาก 22,173 ห้อง ในปี พ.ศ. 2551 เป็น 44,714 ห้อง ในปี 2557
- ✓ ในปี พ.ศ. 2557 ผู้ให้บริการที่พักในลักษณะ**โรงแรม** 515 ราย และผู้ให้บริการในลักษณะ**เกสต์เฮาส์** 1,911 ราย
  - **โรงแรม**ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในนครหลวงเวียงจันทน์ (199 ราย) รองลงมา คือ แขนงจำปาสัก (64 ราย) และแขวงหลวงพระบาง (58 ราย)
  - **เกสต์เฮาส์**ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในแขวงเวียงจันทน์ (261 ราย) แขนงหลวงพระบาง (254 ราย) นครหลวงเวียงจันทน์ (224 ราย) แขนงจำปาสัก (177 ราย) นำสังเกต คือ ในกรณีของแขวงหลวงพระบางนั้นผู้ให้บริการเกสต์เฮาส์ลดลงจาก 320 ราย ในปี พ.ศ. 2556 เป็น 254 ราย ในปี พ.ศ. 2557 ในขณะที่ผู้ให้บริการเกสต์เฮาส์ในแขวงอื่นๆ ที่กล่าวไปข้างต้นมีจำนวนเพิ่มขึ้น
- ✓ **อัตราการเข้าพักสถานพักแรม** พบว่า ในปี พ.ศ. 2550 ถึง พ.ศ. 2557 มีอัตราการเข้าพักประมาณร้อยละ 51 ถึงร้อยละ 57 ในปี พ.ศ. 2556 และ พ.ศ. 2557 แขนงที่มีอัตราการเข้าพักสูง คือ แขนงคำม่วน (ร้อยละ 71 – 75) นครหลวงเวียงจันทน์ (ร้อยละ 72 – 73) แขนงหลวงพระบาง (ร้อยละ 70 – 71)

วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจาก 2014 Statistical Report on Tourism in Laos

Lao Tourism Tourism Development Department, Lao National Tourism Administration (2015)

18

สถานการณ์การให้บริการการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวของลาว

▶ การให้บริการร้านอาหาร ปี 2551 – 2557

- ✓ ในภาพรวม ผู้ให้บริการร้านอาหารลดลงจาก 1,744 รายในปี พ.ศ. 2556 เป็น 1,269 ราย ในปี พ.ศ. 2557
- ✓ ส่วนใหญ่ในหลายๆ แขวงในปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนผู้ให้บริการลดลงเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2556 โดยเฉพาะแขวงหลวงพระบางที่มีจำนวนผู้ให้บริการลดลงจาก 283 ราย ในปี พ.ศ. 2556 เป็น 72 ราย ในปี พ.ศ. 2557 แขวงสะหวันนะเขตลดลงจาก 150 ราย ในปี พ.ศ. 2556 เป็น 69 ราย ในปี พ.ศ. 2557 อย่างไรก็ตามสำหรับแขวงเวียงจันทน์ มีผู้ให้บริการเพิ่มขึ้นมาก คือ เพิ่มขึ้นจาก 105 ราย ในปี พ.ศ. 2556 เป็น 208 ราย ในปี พ.ศ. 2557

▶ ผู้ให้บริการสถานบันเทิง

- ✓ มี 168 ราย และ 164 ราย ในปี พ.ศ. 2556 และ พ.ศ. 2557 ตามลำดับ
- ✓ ส่วนใหญ่อยู่ในนครหลวงเวียงจันทน์ (39 ราย) แขวงเวียงจันทน์ (26 ราย) แขวงพงสาดี แขวงหลวงน้ำทา แขวงสะหวันนะเขต แขวงจำปาสัก แขวงไชยบุรี ซึ่งมีผู้ให้บริการประมาณ 9 – 12 ราย

▶ ด้านตัวแทนการท่องเที่ยว (travel agent)

- ✓ ในช่วงปี พ.ศ. 2551 ถึง พ.ศ. 2557 พบว่ามีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง คือ เพิ่มจาก 145 รายปี พ.ศ. 2551 เป็น 340 ราย ในปี พ.ศ. 2557
- ✓ สำหรับตัวแทนการท่องเที่ยวสาขา (branch travel agent) ตลอดช่วงปี พ.ศ. 2551 ถึง พ.ศ. 2557 มีจำนวนทั้งสิ้น 65 – 75 ราย ในช่วงปี พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2557
- ✓ ตัวแทนการท่องเที่ยว (travel agent) ส่วนใหญ่จะกระจุกตัวอยู่ในนครหลวงเวียงจันทน์ (เพิ่มขึ้นจาก 127 ราย ในปี พ.ศ. 2554 เป็น 197 ราย ในปี พ.ศ. 2557) แขวงหลวงพระบาง (เพิ่มขึ้นจาก 35 ราย ในปี พ.ศ. 2554 เป็น 49 ราย ในปี พ.ศ. 2557) แขวงจำปาสัก (23 - 28 ราย) แขวงบ่อแก้ว (14 – 15 ราย) แขวงสะหวันนะเขต (12 ราย)

วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจาก 2014 Statistical Report on Tourism in Laos

Lao Tourism Tourism Development Department, Lao National Tourism Administration (2015)

19

สถานการณ์การให้บริการการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวของลาว

▶ แหล่งท่องเที่ยว ปี 2551 – 2557

- ✓ ในปี พ.ศ. 2557 มีแหล่งท่องเที่ยวทั้งสิ้น 1,962 แห่ง แบ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 1,145 แห่ง (ร้อยละ 58) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 539 แห่ง (ร้อยละ 28) และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ 278 แห่ง (ร้อยละ 14)
- ✓ แหล่งท่องเที่ยวอยู่ที่แขวงหลวงพระบางประมาณร้อยละ 12 แขวงจำปาสักร้อยละ 11 แขวงคำม่วนร้อยละ 10 และแขวงเชียงขวางร้อยละ 10
- ✓ แขวงที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากที่สุด คือ แขวงคำม่วน (ร้อยละ 12 ของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทั้งหมด) แขวงจำปาสัก แขวงหลวงพระบาง แขวงเชียงขวาง และแขวงเวียงจันทน์ (ร้อยละ 9 – 10 ของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทั้งหมด)
- ✓ แขวงที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมมากที่สุด คือ แขวงหลวงพระบาง (ร้อยละ 16 ของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมทั้งหมด) แขวงพงสาดี แขวงจำปาสัก แขวงเชียงขวาง และแขวงเวียงจันทน์ (ร้อยละ 9 – 10 ของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมทั้งหมด)
- ✓ แขวงที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์มากที่สุด คือ แขวงหัวพัน (ร้อยละ 19 ของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ทั้งหมด) แขวงจำปาสัก แขวงหลวงพระบาง แขวงเชียงขวาง และแขวงคำม่วน (ร้อยละ 14 ร้อยละ 12 ร้อยละ 11 และร้อยละ 10 ของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ทั้งหมด)

วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจาก 2014 Statistical Report on Tourism in Laos

Lao Tourism Tourism Development Department, Lao National Tourism Administration (2015)

20

การพัฒนาการท่องเที่ยวลาวและการพัฒนา

- ▶ 2532: เปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ
- ▶ 2533: จัดทำ National Tourism Plan เป็นครั้งแรก เน้น modest tourism สำหรับกลุ่ม high end
- ▶ 2538: ภาคการท่องเที่ยวถูกกำหนดเป็น 1 ใน 8 ภาคเศรษฐกิจที่ให้ความสำคัญ
- ▶ 2541: จัดทำ National Tourism Plan ครั้งที่ 2 ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยว 4 ด้าน (1) conventional sightseeing (2) special interest tourism (เช่น ecotourism และ adventure tourism) (3) cross-border tourism (4) domestic tourism
- ▶ 2547:
  - ✓ ภายใต้ (National Growth and Poverty Eradication Strategy (NGPES) แผนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวของลาวจะให้ความสำคัญกับ pro-poor tourism development และ community-based tourism development
  - ✓ มีการปรับปรุง Foreign Investment Law (ที่ประกาศใช้ตั้งแต่ปี 2537) กิจกรรมที่ลาวให้การส่งเสริมรวมการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการผ่านแดน

21

การพัฒนาการท่องเที่ยวลาวและการพัฒนา

- ▶ 2547:
  - ✓ ภายใต้ (National Growth and Poverty Eradication Strategy (NGPES) แผนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวของลาวจะให้ความสำคัญกับ pro-poor tourism development และ community-based tourism development
  - ✓ มีการปรับปรุง Foreign Investment Law (ที่ประกาศใช้ตั้งแต่ปี 2537) กิจกรรมที่ลาวให้การส่งเสริมรวมการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการผ่านแดน
  - ✓ ลาวกำหนด National Ecotourism Strategy and Action Plan 2005 – 2010
- ▶ 2548:
  - ✓ ประกาศใช้ Law on Tourism
  - ✓ กำหนด Lao PDR Tourism Strategy 2006 – 2020

22

กฎหมายและแผนกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้อง

- ▶ กฎหมายการท่องเที่ยวลาว 2548 (Lao PDR's Law on Tourism, 2005)
- ▶ แผนกลยุทธ์การท่องเที่ยวของลาวสำหรับช่วงปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2563 (Lao PDR Tourism Strategy 2006 – 2020)
- ▶ แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สำหรับช่วงปี พ.ศ. 2548 ถึง พ.ศ. 2553 (National Ecotourism Strategy and Action Plan 2005 – 2010)

23

กฎหมายการท่องเที่ยวลาว (2548)

- ▶ มีวัตถุประสงค์ในการกำหนดหลักการ กฎข้อบังคับ และมาตรการในการจัดตั้ง กิจกรรม และการบริหาร การท่องเที่ยว โดยมุ่งหวังที่จะส่งเสริม พัฒนา และการขยายการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และธรรมชาติ แบบยั่งยืน เพื่อจะเปลี่ยนผ่านไปสู่อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวสมัยใหม่ และเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างประเทศทั้งทางด้านความสงบสุข สัมพันธภาพ และความร่วมมือกันด้านการพัฒนาระหว่างประเทศ
- ▶ นอกจากจะเน้นเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนแล้ว ยังเน้นบทบาทของรัฐทั้งในด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ยกกระดับความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ มีบทบาทด้านการ ประชาสัมพันธ์ และคุ้มครองนักท่องเที่ยวและผู้ลงทุนหรือมีส่วนสนับสนุนอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวของลาว
- ▶ สำหรับการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว ครอบคลุมทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ในภาพรวมและ การส่งเสริมกิจการที่เกี่ยวข้อง เช่น การให้บริการขนส่งนักท่องเที่ยว สถานพักแรม อาหาร เครื่องดื่ม และสถานบันเทิง การจำหน่ายของที่ระลึก มาตรการด้านความปลอดภัย การ ประกันภัย การให้บริการนำเที่ยว (guided tour services) มัคคุเทศก์ (tour guides)

24

กฎหมายการท่องเที่ยวลาว (2548)

ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว (tourism resources)

- ▶ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ
  - (1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (nature tourism resources)
  - (2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สร้างขึ้น (mandate tourism resources) แบ่งเป็น
    - ✓ ทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (cultural tourism resources)
    - ✓ ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ (historical tourism resources) และ
    - ✓ ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สร้างขึ้นเลียนแบบธรรมชาติ (mandate tourism resources)
- ▶ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ
  - (1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวระดับชาติ (tourism resource at national level) และ
  - (2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวระดับท้องถิ่น (tourism resource at local level)

25

กฎหมายการท่องเที่ยวลาว (2548)

ด้านการให้บริการนำเที่ยว (guided tour services) แบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

- ▶ การให้บริการนำเที่ยวข้ามประเทศ (trans-national guided tour) การให้บริการแนะนำนักท่องเที่ยวหรือนำนักท่องเที่ยวไปยังประเทศอื่นเพื่อวัตถุประสงค์ด้านการท่องเที่ยว
- ▶ การให้บริการนำเที่ยวในประเทศ (domestic guided tour) การให้บริการแนะนำหรือนำนักท่องเที่ยวเที่ยวในลาว และเดินทางท่องเที่ยวในลาว
- ▶ การให้บริการนำเที่ยวในพื้นที่เฉพาะ (guided tour for specific areas) บริการนำเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเฉพาะที่อยู่ในลาว

26

กฎหมายการท่องเที่ยวลาว (2548)

มัคคุเทศก์ (tour guides) แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

- ▶ มัคคุเทศก์ที่ทำงานให้กับบริษัททัวร์ (tour guides employed by a tour company)
- ▶ มัคคุเทศก์ที่ไม่ได้ทำงานให้กับบริษัททัวร์ (tour guides not employed by a tour company)

การจะเป็นมัคคุเทศก์นั้นจะต้องเป็นคนลาว อายุอย่างต่ำ **18** ปี ได้รับการอบรมด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการ และมีบัตรประจำตัวมัคคุเทศก์ และคุณสมบัติอื่นๆ สำหรับการเป็นมัคคุเทศก์ที่ดี

กฎหมายการท่องเที่ยวลาว (2548)

- ▶ แผนการพัฒนาการท่องเที่ยว: กำหนดให้มีแผนทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว และมีแผนแบ่งตามลำดับชั้นเป็นแผนระดับชาติ ระดับภูมิภาค ระดับแขวง ระดับอำเภอ และแผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
- ▶ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว: ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่มีทั้งข้อกำหนดทั่วไปและข้อกำหนดเฉพาะแหล่ง
- ▶ การพัฒนาเมืองท่องเที่ยว: การพัฒนาสังคมเศรษฐกิจเป็นหลัก และควรมีข้อกำหนดด้านการบริหารจัดการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้อง อนุรักษ์ และพัฒนา ทรัพยากรการท่องเที่ยว และสภาพแวดล้อมด้านสังคมเศรษฐกิจ และธรรมชาติ

กฎหมายการท่องเที่ยวลาว (2548)

มีการแบ่งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยวเป็น

- ▶ ธุรกิจแหล่งท่องเที่ยว (tourism site business)
- ▶ ธุรกิจนำเที่ยว (guided tour business)
- ▶ ธุรกิจขนส่งนักท่องเที่ยว (tourist transport business)
- ▶ ธุรกิจสถานพักแรมชั่วคราว (temporary accommodations business)
- ▶ ธุรกิจร้านอาหาร (restaurant business)
- ▶ ธุรกิจอบรมด้านการท่องเที่ยว (tourism training business)
- ▶ ธุรกิจที่ปรึกษาด้านการท่องเที่ยว (tourism consultancy business)
- ▶ ธุรกิจสถานบันเทิง (entertainment business)
- ▶ ธุรกิจของที่ระลึกและธุรกิจอื่นๆ (souvenir business, and others)

29

กฎหมายการท่องเที่ยวลาว (2548)

- ▶ สำหรับบุคคลธรรมดาและหน่วยธุรกิจตามกฎหมายที่ต้องการประกอบธุรกิจท่องเที่ยวนั้นต้องมีคุณสมบัติตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย อย่างไรก็ตามมีประเด็นสำคัญ คือ บุคคลธรรมดาที่จะประกอบธุรกิจไม่ว่าจะเป็นคนลาวหรือชาวต่างชาติจะต้องอาศัยอยู่ในลาว สำหรับหน่วยธุรกิจตามกฎหมายจะต้องมีใบอนุญาตประกอบธุรกิจและจะต้องมีสำนักงานตั้งอยู่ในลาว
- ▶ คนต่างชาติหรือองค์กรต่างชาติมีสิทธิตั้งวิสาหกิจเพื่อประกอบการในธุรกิจท่องเที่ยวในลาว หลักๆ คือ ในธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ร้านอาหาร และแหล่งท่องเที่ยว
- ▶ สำหรับธุรกิจบริษัทนำเที่ยวข้ามประเทศ (trans-national guided tour) รัฐอนุญาตให้หน่วยธุรกิจตามกฎหมายที่เป็นต่างชาติร่วมทุนกับนักลงทุนในประเทศ
- ▶ คนต่างชาติหรือองค์กรต่างชาติ ไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวที่สงวนไว้ให้คนลาว เช่น มัคคุเทศก์อาชีพ ธุรกิจการให้บริการนำเที่ยวในประเทศ (domestic guided tour) ธุรกิจทัวร์พื้นที่เฉพาะบางพื้นที่ เกสต์เฮาส์ การให้บริการเช่าห้องรายวัน นอกจากนี้กฎเกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับการอนุญาตและข้อกำหนดเกี่ยวกับการลงทุนและการจัดตั้งวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยวในลาวโดยบุคคลธรรมดาหรือหน่วยธุรกิจตามกฎหมายจะระบุอยู่ในข้อกำหนดแยกออกจากกฎหมายหลัก

30

กฎหมายการท่องเที่ยวลาว (2548)

องค์กรที่มีอำนาจบริหารด้านการท่องเที่ยวของประเทศ ได้แก่

- ▶ องค์การการท่องเที่ยว (The National Tourism Authority)
- ▶ กองการท่องเที่ยวระดับแขวงหรือเมือง (tourism divisions at the provincial or city level)
- ▶ สำนักงานการท่องเที่ยวระดับอำเภอหรือเทศบาล

แผนกลยุทธ์การท่องเที่ยวของลาวสำหรับช่วงปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2563

เป้าหมายหลักของแผน คือ

- ▶ การพัฒนาและส่งเสริมภาคการท่องเที่ยวในช่วงปี พ.ศ. 2546 ถึง พ.ศ. 2563 เพื่อให้การท่องเที่ยวลาวเป็นภาคเศรษฐกิจแนวหน้าของประเทศและในระดับภูมิภาค
- ▶ ตั้งเป้าหมายว่าในปี พ.ศ. 2553 พ.ศ. 2558 และปี พ.ศ. 2563
  - ✓ จะมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มเป็น 1.6 ล้านคน 2.2 ล้านคน และ 3 ล้านคน ตามลำดับ
  - ✓ คาดว่าจะมีรายได้จากภาคการท่องเที่ยวประมาณ 200 – 370 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
  - ✓ ก่อให้เกิดการก่อสร้างโรงแรม เกสต์เฮาส์ และรีสอร์ท ที่สามารถมีห้องรองรับนักท่องเที่ยวได้ 16,000 ห้อง 20,000 ห้อง และ 25,000 ห้อง ก่อนปี พ.ศ. 2553 พ.ศ. 2558 และปี พ.ศ. 2563 ตามลำดับ
  - ✓ ตั้งเป้าว่าก่อนปี พ.ศ. 2553 จะมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น โดยแหล่งท่องเที่ยว 2 แห่งจะได้รับการรับรองให้เป็นมรดกโลก 4 แห่ง ระดับชาติ 4 แห่ง และระดับแขวง 10 แห่ง ในขณะที่ภายในปี พ.ศ. 2563 จะมีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองเป็นมรดกโลกเพิ่มขึ้นอีก 2 – 3 แห่ง ระดับชาติและระดับแขวง 5 แห่ง และ 10 แห่ง ตามลำดับ และเพิ่มเมืองท่องเที่ยว (tourism city) 5 แห่ง

แผนกลยุทธ์การท่องเที่ยวของลาวสำหรับช่วงปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2563

แผนหลักประกอบด้วย

- ▶ แผนในการปรับปรุงและปฏิรูปองค์กรและการจัดการด้านการท่องเที่ยว
- ▶ แผนงานในการกำหนดแผนและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว (มีการกำหนดแผนการพัฒนา rayu mi phak ด้วย)
- ▶ แผนงานในการประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ▶ แผนงานในการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว
- ▶ แผนงานพัฒนาบุคลากร
- ▶ แผนงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ
- ▶ แผนงานด้านการส่งเสริมการลงทุน

33

แผนกลยุทธ์การท่องเที่ยวของลาวสำหรับช่วงปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2563

ประเด็นด้าน ecotourism ภายใต้แผนหลักข้อ (2) การกำหนดแผนและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

- ▶ แผนงานในการกำหนดแผนและการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ที่มีแผนงานด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม (participatory ecotourism)
- ▶ จากการที่ลาวมีการดำเนินงานในด้านการพัฒนาในลักษณะดังกล่าวมาก่อนภายใต้ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการท่องเที่ยวและการสนับสนุนทางการเงินและการสนับสนุนทางเทคนิคจากประเทศต่างๆ หลายโครงการประสบความสำเร็จในการมีส่วนร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เช่น ในกรณีของ **โครงการที่หลวงน้ำทา** ซึ่งต่อมาได้มีการถอดบทเรียนจากโครงการดังกล่าวไปยังแขวงอื่นๆ เช่น **ที่แขวงพงสาลี แขวงหลวงพระบาง แขวงเชียงขวาง แขวงเวียงจันทน์ แขวงบอลิคำไซ แขวงคำม่วน แขวงสะหวันนะเขต และแขวงจำปาสัก** เป็นต้น
- ▶ Lao National Tourism Authority (LNTA) จะต้องทำงานประสานกับ Ministry of Agriculture and Forestry, Ministry of Science and Technology, Ministry of Resource and Environment ในการ participatory ecotourism ในพื้นที่ป่าสงวน (protected forests) เพื่อส่งเสริมการเติบโตของเศรษฐกิจประเทศ โดยเฉพาะเศรษฐกิจท้องถิ่น ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อความยากจนของประชาชนในทุกชาติพันธุ์ และส่งเสริมการอนุรักษ์ รักษา สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น

34

แผนกลยุทธ์การท่องเที่ยวของลาวสำหรับช่วงปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2563

ประเด็นด้าน ecotourism สำหรับแผนกลยุทธ์ 5 ปีการท่องเที่ยว (ปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2553) เป้าหมายหลักประการหนึ่งของแผน คือ การส่งเสริม participatory ecotourism ทั่วประเทศ เพื่อเป็นปัจจัยในการช่วยลดปัญหาความยากจน เช่น

- ในภาคกลาง ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวในวังเวียง เขื่อนน้ำงึม และภูพาน ให้เป็นการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างสมบูรณ์
- ในกรณีของภาคใต้ พัฒนาการท่องเที่ยวเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม (participatory ecotourism) ใน 4 แขวง โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติดงหัวเสาในแขวงจำปาสัก ภูเขียงทองและ Xexet ในแขวงสาละวัน และดงแก้มพันในแขวงอัตตะปือและเซกอง
- สำหรับเป้าหมายในระยะยาวคาดหวังว่าภายในปี พ.ศ. 2563 โครงการการพัฒนา participatory ecotourism จะถูกนำไปใช้ในทุกแขวงในลาว LNTA จึงจำเป็นต้องหาทุนจากแหล่งต่างๆ มาเพื่อสนับสนุนโครงการดังกล่าว

แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สำหรับช่วงปี พ.ศ. 2548 ถึง พ.ศ. 2553

- เป็นการวางกรอบการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ecotourism) ในลาว
- นิยาม ecotourism: “การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ecotourism) หมายถึง กิจกรรมการท่องเที่ยวในชนบทและในพื้นที่สงวนที่ก่อให้เกิดผลกระทบทางลบน้อยที่สุด และเป็นไปในทิศทางที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม การพัฒนาสังคมเศรษฐกิจในชนบท และความเข้าใจของผู้เยี่ยมชมและการเห็นคุณค่าของสถานที่ที่ไปเยี่ยมชมเยือน” (แปลจาก Lao National Tourism Authority, 2004 หน้า 10)
- **วิสัยทัศน์:** การพัฒนาให้ลาวเป็นที่รู้จักในระดับโลกในฐานะปลายทางการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ด้วยการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการอนุรักษ์ การพัฒนาสังคมเศรษฐกิจท้องถิ่น และเผยแพร่วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของลาวไปทั่วโลก

แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ สำหรับช่วงปี พ.ศ. 2548 ถึง พ.ศ. 2553

เป้าหมาย 5 ด้าน ได้แก่

- ▶ การจัดการสถาบันต่างๆ ให้มีความเข้มแข็งขึ้น สำหรับวางแผนและจัดการการเติบโตของการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แนวทางการปฏิบัติหนึ่งคือการผลักดันให้กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งในแผนหลักของการพัฒนาการท่องเที่ยว ดังเห็นปรากฏในกลยุทธ์การท่องเที่ยวของลาวสำหรับช่วงปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2563 (Lao PDR Tourism Strategy 2006 – 2020)
- ▶ ส่งเสริมการฝึกอบรม การสร้างศักยภาพ และส่งเสริมการปฏิบัติที่ดีในด้านต่างๆ
- ▶ ส่งเสริมการปกป้องสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ธรรมชาติ
- ▶ ก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจ และปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนเจ้าบ้าน
- ▶ พัฒนางานวิจัยและข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

37

แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ สำหรับช่วงปี พ.ศ. 2548 ถึง พ.ศ. 2553

เป้าหมาย 10 ปี ได้แก่

- ▶ ทำให้ศักยภาพและทักษะความรู้ในภาคการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความเข้มแข็งขึ้นทั้งในระดับชาติและระดับแขวง
- ▶ ประสานและกำหนดทิศทางหรือกำกับในส่วนที่จำเป็นในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มั่นใจว่าเป็นไปตามหลักการที่กำหนดทิศทางไว้
- ▶ ส่งเสริมชุมชนท้องถิ่น ภาครัฐและเอกชน และทำให้แน่ใจว่าภาคส่วนต่างๆ ได้รับอิสระและความช่วยเหลือในการพัฒนาและส่งเสริม

38

กฎเกณฑ์การลงทุนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของลาว

- การท่องเที่ยวถือเป็นหนึ่งในภาคเศรษฐกิจที่ได้รับการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การเริ่ม privatization ในช่วงปี 2531 กฎหมายการลงทุนต่างชาติ (2547)
- ภายใต้กฎหมายการส่งเสริมการลงทุน (2547)
  - ✓ **เขตเมืองท่องเที่ยว (tourist town zone) หรือ เมืองท่องเที่ยว (touristic city)** ถือเป็นหนึ่งในเขตเศรษฐกิจเฉพาะ (specific economic zone) ที่ได้รับการส่งเสริมภายใต้ข้อกำหนดการส่งเสริมเขตเศรษฐกิจเฉพาะ โดยในกฎหมายดังกล่าว
  - ✓ **เมืองท่องเที่ยว (touristic city)** หมายถึง “บริเวณที่กำหนดโดยรัฐบาลให้เป็นเขตการลงทุน (investment zone) สำหรับการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมศักยภาพของท้องถิ่นและประเทศเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและค่อยๆ พัฒนาเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสมัยใหม่ (modern tourism industry)” (แปลจาก The Lao PDR National Assembly, 2009 หน้า 48)

39

กฎเกณฑ์การลงทุนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของลาว

- ภายใต้ “Investment Calling List” ของลาวในปี พ.ศ. 2553 จำนวน 45 โครงการ มี 20 โครงการที่เป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวโดยเฉพาะในพื้นที่ที่ยังไม่ค่อยได้ถูกสำรวจเพื่อการพัฒนา (unexplored areas) แต่มีศักยภาพในการพัฒนา (Investment Promotion Department, Lao PDR Ministry of Planning and Investment, 2010)
- นอกจากนี้ลาวยังมีการกำหนดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษในการลงทุน “Priority Tourism-Related Investment Project: Fact Sheet

40

กฎเกณฑ์การลงทุนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของลาว

- ▶ การลงทุนในลาวต้องเป็นไปตามกฎหมายการท่องเที่ยว (2548) และกฎหมายส่งเสริมการลงทุน (2552) โดยแบ่งการลงทุนเป็น
  - **ธุรกิจทั่วไป (general business)** อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (Ministry of Industry and Commerce) สำหรับต่างชาติที่จะลงทุนในธุรกิจทั่วไปจะต้องมีเงินลงทุนมากกว่า 1,000 ล้านดอลลาร์
  - **ธุรกิจสัมปทาน (concession business)** อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงแผนการและการลงทุน (Ministry of Planning and Investment)
  - **กิจกรรมการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตเศรษฐกิจเฉพาะ (special economic zones and specific economic zones)** อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการเขตเศรษฐกิจพิเศษแห่งชาติ (National Committee for Special Economic Zone)

41

กฎเกณฑ์ตามข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศ

- ▶ องค์การการค้าโลก (World Trade Organization, WTO)
- ▶ องค์การการท่องเที่ยวโลก (United Nations World Tourism Organization, UNWTO)
- ▶ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (Association of Southeast Asian Nations, ASEAN)
- ▶ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion, Economic Cooperation, GMS)
- ▶ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS)

42

องค์การการค้าโลก (World Trade Organization, WTO)

- ▶ ภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Services, GATS) ภายใต้ GATS ได้แบ่งประเภทการบริการออกเป็น 4 ชนิด คือ
  - ✓ รูปแบบที่ 1 (Mode 1) การให้บริการข้ามพรมแดน (cross border supply)
  - ✓ รูปแบบที่ 2 (Mode 2) การบริโภคในต่างประเทศ (consumption abroad)
  - ✓ รูปแบบที่ 3 (Mode 3) การจัดตั้งหน่วยธุรกิจในต่างประเทศเพื่อให้บริการ (commercial presence)
  - ✓ รูปแบบที่ 4 (Mode 4) การให้บริการของบุคคลในต่างประเทศ (present of natural persons)

43

องค์การการค้าโลก (World Trade Organization, WTO)

ภายใต้ความตกลงใน GATS ได้ครอบคลุมสาขาบริการแบ่งเป็น 12 ประเภทหลักๆ โดยประเภทที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยวโดยตรง คือ

- ▶ **สาขาที่ 9: บริการการท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง (tourism and travel related services)** แบ่งเป็น
  - ✓ โรงแรมและร้านอาหารซึ่งรวมบริการรับจัดเลี้ยง (hotel and restaurant, including catering)
  - ✓ ตัวแทนการท่องเที่ยว และบริการจัดการท่องเที่ยว (travel agencies and tour operators)
  - ✓ บริการนำเที่ยว (tourist guides services)
  - ✓ อื่นๆ (others)
- ▶ **สาขาที่ 10: บริการนันทนาการ บริการวัฒนธรรม และบริการการกีฬา (recreational, cultural and sporting services)** แบ่งเป็น
  - ✓ บริการด้านบันเทิง (entertainment services)
  - ✓ บริการตัวแทนด้านการข่าว (news agency services)
  - ✓ บริการหอสมุด หอจดหมายเหตุ พิพิธภัณฑ์ และบริการด้านวัฒนธรรมอื่นๆ (libraries, archives, museums and other cultural services)
  - ✓ บริการการกีฬาและนันทนาการ (sporting and other recreation services)

44

องค์การการค้าโลก (World Trade Organization, WTO)

ภายใต้ความตกลงใน GATS ได้ครอบคลุมสาขาบริการแบ่งเป็น 12 ประเภทหลักๆ โดยประเภทที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยวโดยตรง คือ

- ▶ สาขาที่ 11: บริการการขนส่ง (transport services) แบ่งเป็น
  - ✓ บริการการขนส่งทางทะเล (maritime transport services)
  - ✓ บริการการขนส่งทางน้ำภายใน (internal waterways transport)
  - ✓ บริการการขนส่งทางอากาศ (air transport services)
  - ✓ การขนส่งทางอวกาศ (space transport)
  - ✓ บริการการขนส่งทางราง (rail transport services)
  - ✓ บริการการขนส่งทางบก (land transport services)
  - ✓ การขนส่งทางท่อ (pipeline transport)
  - ✓ บริการสนับสนุนการขนส่งในรูปแบบต่างๆ (services auxiliary to all modes of transport)
  - ✓ บริการการขนส่งอื่นๆ (other transport services)

45

องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization, WTO)

- ▶ เป็นหน่วยงานขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) มีหน้าที่ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ ยั่งยืน และเข้าถึงได้อย่างเป็นสากล โดยองค์การการท่องเที่ยวโลกเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในระบบขององค์การสหประชาชาติในปี พ.ศ. 2546
- ▶ ณ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2557 องค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO) มีสมาชิกหลัก (member states) ทั้งหมด 156 ประเทศ อยู่ในระหว่างการเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิก (associate members) 6 ประเทศ ผู้สังเกตการณ์ถาวร (permanent observers) 2 ประเทศ โดยมีสมาชิกที่เป็นองค์กรหรือวิสาหกิจภาคเอกชนที่เข้ามามีส่วนร่วม (affiliate members) มากกว่า 400 แห่ง

46

องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization, WTO)

ให้ความสำคัญในการ

- ▶ ทำให้การท่องเที่ยวเข้าไปอยู่ในวาระการพิจารณาต่างๆ ระดับโลก (mainstreaming tourism in global agenda) เช่น
  - ✓ ในปี พ.ศ. 2550 องค์การการท่องเที่ยวโลกนำเสนอการตอบสนองของภาคการท่องเที่ยวต่อความท้าทายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก (Davos declaration, the tourism sector's response to challenge of climate change)
  - ✓ ในปี พ.ศ. 2552 การประชุมสามัญครั้งที่ 18 ขององค์การการท่องเที่ยวโลก (The 18th UNWTO General Assembly) ผ่านแผนกลยุทธ์การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจโดยพิจารณาภาคการท่องเที่ยวผ่านวิกฤตเศรษฐกิจโลก ในปี พ.ศ. 2551 ถึง พ.ศ. 2552
  - ✓ ในปี พ.ศ. 2553 ยังเป็นครั้งแรกที่การท่องเที่ยว (tourism) เข้าเป็นส่วนหนึ่งของปฏิญญาการประชุมประเทศผู้นำ G20

47

องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization, WTO)

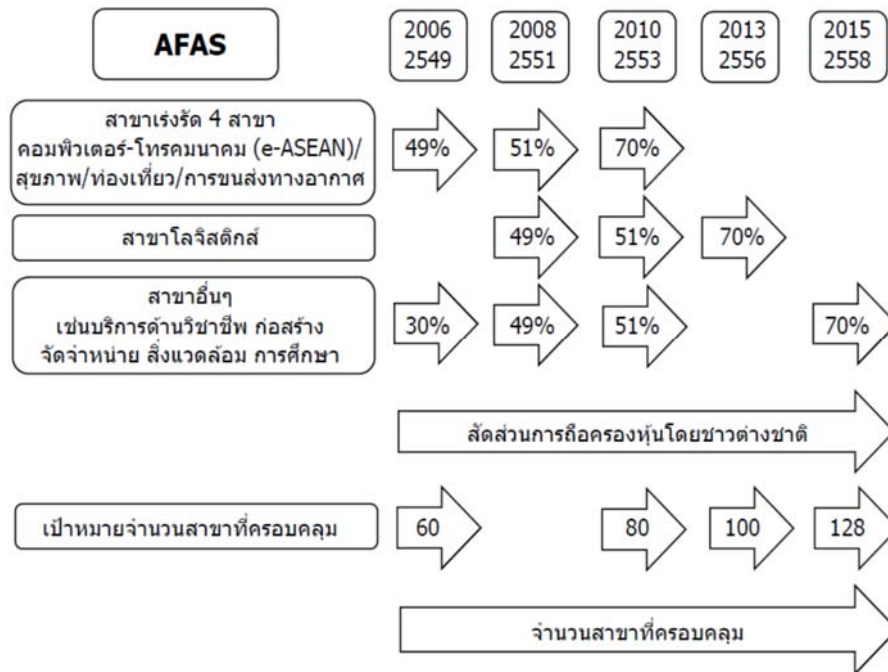
ให้ความสำคัญในการ

- ▶ พัฒนาการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (improving tourism competitiveness)
- ▶ ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (promoting sustainable tourism development)
- ▶ ส่งเสริมการทำให้การท่องเที่ยวมีส่วนในการลดปัญหาความยากจนและช่วยในการพัฒนา (advancing tourism's contribution to poverty reduction and development)
- ▶ ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ การศึกษา และการสร้างศักยภาพ (fostering knowledge, education and capacity building)
- ▶ ส่งเสริมการสร้างเครือข่าย (building partnership)

48

ASEAN

- ความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services, AFAS)

49

ASEAN

- ความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน (ASEAN Comprehensive Investment Agreement, ACIA)
- ความตกลงเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายแรงงานมีฝีมือ อาเซียนได้มีการจัดทำข้อตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วมกัน (ASEAN Mutual Recognition Arrangement Framework) ในคุณสมบัติวิชาชีพสำหรับ 8 สาขาวิชาชีพ ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ นักบัญชี วิศวกร พยาบาล สถาปนิก นักสำรวจ และวิชาชีพด้านการท่องเที่ยว
  - ✓ ข้อตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วมกันเกี่ยวกับวิชาชีพในภาคการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Tourism Professionals, MRA-TP)
- ความตกลงว่าด้วยการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Tourism Agreement, ATA) ความร่วมมือ 7 ด้าน
  - การอำนวยความสะดวกการเดินทางภายในประเทศสมาชิกอาเซียนและการเดินทางระหว่างประเทศและการเดินทาง
  - การอำนวยความสะดวกบริการการขนส่ง
  - การเปิดตลาด
  - การท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ
  - ความปลอดภัยและความมั่นคงด้านการท่องเที่ยว
  - การทำการตลาดและส่งเสริมการตลาดร่วม
  - การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

50

ASEAN

➤ แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของอาเซียน พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2558 (ASEAN Tourism Strategic Plan, ATSP 2011-2015) ทิศทางการพัฒนา

- ✓ พัฒนาผลิตภัณฑ์เชิงประสบการณ์ในภูมิภาค การทำการตลาดอย่างสร้างสรรค์ และกลยุทธ์ด้านการลงทุน
- ✓ เพิ่มคุณภาพบริการโดยมีกลยุทธ์ที่เหมาะสมและพัฒนาทรัพยากรบุคคลในภูมิภาค
- ✓ ส่งเสริมและเร่งรัดการอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวและความเชื่อมโยงในอาเซียน

➤ ข้อตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วมกันเกี่ยวกับวิชาชีพในภาคการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Tourism Professionals, MRA-TP)

- ✓ ลงนามในปี พ.ศ. 2555
- ✓ วัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการเคลื่อนย้ายแรงงานวิชาชีพภาคการท่องเที่ยวในอาเซียน และแลกเปลี่ยนข้อมูลลักษณะแบบอย่างการปฏิบัติที่ดีที่สุด (best practice) ด้านการศึกษาและฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันสำหรับวิชาชีพด้านการท่องเที่ยว และโอกาสในการร่วมมือและสร้างศักยภาพร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

วิชาชีพต่างๆ ใน ASEAN Common Competency Standards for Tourism Professionals

1. Hotel Services Front Office Front Office Manager Front Office Supervisor Receptionist Telephone Operator Bell Boy House Keeping Executive Housekeeper Laundry Manager Floor Supervisor Laundry Attendant Room Attendant Public Area Cleaner Food Production Executive Chef Demi Chef Commis Chef Chef de Partie Commis Pastry Baker Butcher Food and Beverage Service F&B Director F&B Outlet Manager Head Waiter Bartender Waiter	2. Travel Services Travel Agencies General Manger Assistant General Manager Senior Travel Consultant Travel Consultant Tour Operation Product Manager Sales and Marketing Manager Credit Manager Ticketing Manager Tour Manager

ที่มา: ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Tourism Professionals หน้า 14

มาตรฐานการท่องเที่ยว ASEAN

- ▶ โรงแรมสีเขียว (green hotel)
- ▶ การให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม (food and beverage services)
- ▶ ห้องน้ำสาธารณะ (public restroom)
- ▶ ที่พักอาศัยในลักษณะโฮมสเตย์ (homestay)
- ▶ การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ecotourism)
- ▶ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (tourism heritage)

53

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS)

- ▶ ในปี พ.ศ. 2545 GMS program มีการกำหนดกรอบกลยุทธ์ความร่วมมือ (GMS Strategic Framework, GMS-SF ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2545 ถึง พ.ศ. 2555 โดยภายใต้ GMS-SF ได้มีการกำหนดโครงการความร่วมมือหลัก (flagship programs) 11 โครงการ หนึ่งในนั้นประกอบด้วย การ**การพัฒนาการท่องเที่ยว (GMS Tourism Development)**
- ▶ ในปี พ.ศ. 2548 ได้มีการจัดทำ**แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS Regional Tourism Sector Strategy, RTSS)** เพื่อกำหนดแนวทางหรือแผนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาค โดยอยู่บนพื้นฐานการพัฒนาใน 7 ด้านหลัก คือ
  - การตลาด เพื่อส่งเสริมกลุ่มประเทศ GMS ในฐานะเป้าหมายการเดินทางร่วม (single destination)
  - การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเพิ่มบทบาทสตรี
  - การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และลดผลกระทบทางลบของการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรม
  - การท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดการลดความยากจนและความเสมอภาคในการกระจายประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว
  - การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน
  - การอำนวยความสะดวกในการข้ามพรมแดน
  - การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

54

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS)

- ▶ แผนปฏิบัติงานความร่วมมือของประเทศในกลุ่ม ACMECS ปี พ.ศ. 2556 ถึง พ.ศ. 2558 (Ayeyawady - Chao Phraya – Mekong Economic Cooperation Strategy Plan of Action 2013-2015) ประเทศในกลุ่ม ACMECS มีเป้าหมายในการสร้างความร่วมมือใน 8 ด้าน และอีก 2 ประเด็นหลัก หนึ่งในนั้นรวมด้านการท่องเที่ยว
- ▶ ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวดังกล่าวมีเป้าหมายในการส่งเสริมกลยุทธ์ร่วมการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนและรับผิดชอบต่อทั้งทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอำนวยความสะดวกการท่องเที่ยวกายในกลุ่มประเทศ AMECS และการเป็นภูมิภาคเป้าหมายการเดินทางของนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก โดยอาจมีการดำเนินการ เช่น
  - ส่งเสริมแนวคิด 5 ประเทศ 1 เป้าหมายท่องเที่ยว (five countries, one destination)
  - ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวต่างๆ ที่มีอยู่ระหว่างประเทศในกลุ่ม ACMECS
  - ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในกลุ่ม ACMECS ในการพัฒนาเว็บไซต์และฐานข้อมูล
  - พัฒนาสินค้าและบริการการท่องเที่ยวต่างๆ
  - ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภาคการท่องเที่ยว
  - ส่งเสริมการจัดตั้งองค์กรกลาง (central agencies) เพื่อประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรการท่องเที่ยวท้องถิ่นต่างๆ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในภูมิภาคให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
  - ส่งเสริมการสร้างความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังประเทศในกลุ่ม AMECS
  - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการพัฒนาความร่วมมือในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

THANK YOU

Q & A